

● Працюємо задля Перемоги

Від медиків – ще один автомобіль

Львівська обласна організація профспілки працівників охорони здоров'я України знову передала для потреб військових медиків Збройних сил України мікроавтобус Volkswagen.

Рішення про це прийняли, виходячи з того, що на фронті потреба у транспорті є постійною. За словами військових, авто – це одне із головних речей на фронті, своєрідний витратний матеріал. Автомобілі потрапляють під обстріли, ламаються, тому замість них треба завозити щоразу нові. У зоні проведення активних бойових дій вони надійно допомагають нашим воїнам гнати ворога із української землі.

«Ми постійно спілкуємося з хлопцями на передовій та прислухаємося до їх потреб. Автомобілі на фронті вкрай потрібні бійцям, адже не лише допомагають виконувати бойові завдання, а й рятують життя наших солдат. Тому докладаємо всіх зусиль, щоб забезпечувати їх транспортними засобами», – констатує Юрій Білий – голова Львівської обласної організації професійної спілки працівників охорони здоров'я України.

За покупкою кожної автівки для армії стоять всі медики Львівщини.

Машину повністю підготували для потреб військових. Вона вже поїхала до наших захисників і захисниць. Зі Львова автівка порожньою не вирушила – у неї завантажили ще й багато потрібних воїнам речей.

● Вісті з комісії

Погоджено План розвитку госпітального округу Львівщини

На засіданні комісії з питань охорони здоров'я та материнства Львівської обласної ради 19 квітня депутати погодили пропозиції до плану розвитку госпітального округу Львівської області.

До документу увійшло 13 закладів охорони здоров'я: КНП ЛОР "Львівський обласний госпіталь ветеранів війн та репресованих ім. Ю. Липи", КНП ЛОР "Львівська обласна клінічна лікарня", КНП ЛОР "Львівська обласна дитяча клінічна лікарня "ОХМАТДИТ" (надкластерні заклади), КНП ЛОР "Львівський онкологічний регіональний лікувально-діагностичний центр", КНП ЛОР "Львівський обласний клінічний лікувально-діагностичний кардіологічний центр", КНП ЛОР "Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня", КНП ЛОР "Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр", КНП ЛОР "Львівська обласна інфекційна клінічна лікарня", КНП ЛОР "Львівський обласний клінічний перинатальний центр" КНП ЛОР "Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф", КНП ЛОР "Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр", КНП ЛОР "Львівський обласний медичний центр превенції та терапії узалежнень", КНП ЛОР "Львівський обласний клінічний діагностичний центр".

«У Міністерстві охорони здоров'я відбудеться захист нашого документу. Щодо тих медичних закладів, де будуть дискусії, розбіжності, різні тлумачення чи інше бачення керівники закладів, керівник департаменту, представник власника

будуть цю позицію відстоювати», – повідомив Іван Собко. Захист відбудеться з 1 травня до 1 липня за участі громадськості і народних депутатів. Від цих закладів охорони здоров'я департамент отримав середньотермінові плани розвитку.

Впродовж тижня члени комісії ознайомляться з планами розвитку закладів охорони здоров'я для врегулювання розбіжностей, які виникнуть в ході їх вивчення. Комісія також має уповноважити в.о. голови обласної ради підписати протокол узгодження. «Створення спроможної мережі спрямоване на покращення та забезпечення якості, безпечності та безоплатності надання медичної допомоги», – повідомила голова комісії Анна Ярмола.

● Комплексна програма

Воїнам буде затишно

На Львівщині впроваджують заходи з підвищення енергоефективності у закладах бюджетної сфери обласного підпорядкування.

Зокрема, роботи тривають у обласному госпіталі ветеранів війн та репресованих імені Юрія Липи.

З метою ефективного використання енергоресурсів, зменшення обсягу їх споживання у житловому фонді та бюджетній сфері департамент паливно-енергетичного комплексу, енергозбереження та житлово-комунального господарства Львівської ОВА реалізує Комплексну програму підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021-2025 роки.

На її реалізацію у 2023 році передбачили 66,5 млн гривень. Зокрема, в межах Програми реалізують заходи з підвищення енергоефективності у закладах бюджетної сфери обласного підпорядкування, зокрема у КНП ЛОР «Львівський обласний госпіталь ветеранів війн та репресованих імені Юрія Липи» та КЗ ЛОР «Будинок дитини №1 для дітей з ураженням центральної нервової системи та порушенням психіки».

За кошти з обласного бюджету в корпусах лікарні передбачено утеплення фасадів, заміна віконних та дверних блоків, влаштування балконного перекриття, утеплення даху. Значну частину робіт підрядна організація вже виконала, роботи продовжують. Передбачене фінансування на цей рік – 28,4 млн грн.

Формувати максимально якісні умови для військово-службовців не лише з точки зору медичної допомоги, умов перебування у медзакладі, а й реабілітації в межах одного комплексу є головним для госпіталю. Тому, уже завершили перший етап з реалізації простору адаптивної рухової діяльності, фізичної реабілітації для пацієнтів і відвідувачів госпіталю. Це будівництво мультифункційного майданчику для ігрових видів спорту з поліуритановим покриттям.

Другим етапом є облаштування зони спеціалізованих силових тренажерів в тому числі для інклюзивних груп. Завершити роботи планують влітку.

У госпіталі працює клініка з протезування, реконструктивної хірургії, реабілітації та психологічної підтримки для

● Ініціатива

Хоспіс, як у Англії

Начальник Львівської обласної військової адміністрації Максим Козицький провів робочу зустріч з видатним британським нейрохірургом Генрі Маршем, який є піонером нейрохірургічної допомоги для України і впродовж 30 років регулярно надає безоплатні консультації у медичних закладах багатьох регіонів України., а також головою фонду «Smart medical Aid» Іриною Рибінкіною – кардіоторакальним анестезіологом із 20-літнім досвідом роботи у лікарнях Великої Британії.

У межах зустрічі Генрі Марш розповів про особливості паліативної системи в Англії.

«Лише 30% британців помирають в хоспісах, тому цей відсоток є невеликим, адже більшість людей хочуть прожити свої останні дні у колі рідних та сім'ї. Вважаю, що для українських фахівців буде корисно приїжджати в Англію та досліджувати наші паліативні підходи, адже англійський підхід є одним з найкращих у світі. Вкрай необхідно, щоб такі пацієнти отримували якісну допомогу та підтримку, тому Львівщина може стати першим регіоном України, де впровадять британські стандарти паліативної допомоги. Я буду дуже радий, якщо допоможу у розвитку та реформі паліативної допомоги в Україні», – наголосив Генрі Марш.

Максим Козицький розповів, що в області є 700 ліжок при паліативних закладах, де надають необхідну допомогу важкохворим людям та пацієнтам з невиліковними хворобами. Крім того, в області вже працюють паліативні мобільні бригади, але наші медики зацікавлені у тому, щоб переймати і британський досвід.

«Після створення національної служби здоров'я лікарні стали більш зацікавленими у створенні паліативних відділень, адже усі видатки компенсуються одним з пакетів НСЗУ. Але у той же час лікарням бракує фахівців, які можуть надати кваліфіковану допомогу. В області функціонують і будинки підтриманого проживання та хоспіси, які фінансуються з обласного бюджету, тоді як паліативні відділення при лікарнях – з державного. Тому вкрай важливо віднайти баланс між державним та обласним забезпеченням мережі цих закладів. Стаціонарна паліативна допомога при лікарнях та паліативні виїзні бригади – це два різні напрями допомоги. І ми готові працювати над їхнім посиленням. Водночас багато людей вибирають проводити свої останні дні у домашніх умовах, тому є сенс створювати мережу виїзних бригад, які підтримуватимуть паліативно хворих», – зазначив Максим Козицький.

За результатами зустрічі домовилися, що Львівщина стане пілотною областю, де впроваджуватимуть британські підходи паліативної допомоги. Фонд Генрі Марша «Hospice Ukraine» та фонд «Smart medical Aid» за підтримки Львівської ОВА започаткують на Львівщині проект мобільних бригад паліативної допомоги, які підсилять роботу тих бригад, які вже працюють в області. Мобільні бригади паліативної допомоги укомплектують автомобілями зі всім необхідним обладнанням для надання фахової допомоги. Упродовж декількох наступних місяців планують розпочати навчання для українських фахівців.

«Станом на зараз Львівській області 48 закладів охорони здоров'я уклали договір з НСЗУ за пакетом «Стаціонарна паліативна допомога дорослим і дітям» та 64 за пакетом «Мобільна паліативна медична допомога дорослим і дітям». На базі одного з таких закладів ми розпочнемо втілення цього проекту. Будемо активно працювати над його якнайшвидшою реалізацією, а згодом і масштабуванням. Ключова мета – зменшити страждання людей з важкими та невиліковними хворобами», – резюмував очільник Львівщини.

людей, які постраждали внаслідок воєнних дій росії. Першу частину клініки відкрили у квітні. Тут уже працюють: лабораторія, де виготовляють та збирають протези, перша частина департаменту фізичної реабілітації, психологічна підтримка, музей протезів.

Тут працюватимуть висококваліфіковані українські фахівці, вони також переймають досвід медиків провідних клінік зі всього світу. Амбасадорами клініки є відомі українські та іноземні зірки. Для людей, які постраждали через воєнні дії, усі послуги будуть безкоштовними.

Додамо, що в межах Комплексної програми підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021-2025 роки також:

– продовжується механізм підтримки фізичних осіб у впровадженні енергоефективних заходів, шляхом відшкодування частини відсоткової ставки за кредитами;

– здійснюється відшкодування частини відсоткової ставки за кредитами ОСББ області, які скористалися програмою «Енергодім» ДУ «Фонд енергоефективності» в обсягах 3%-10% з урахуванням індексу фінансової спроможності територій

– заплановане впровадження заходів з підвищення енергоефективності на об'єктах, які перебувають у власності територіальних громад.

● 12 травня – Всесвітній день медичних сестер

ВІТАЄМО!

12 травня відзначають міжнародний день медичної сестри та медбрата.

У війну, під час ракетних атак, під вибухами, ви ні на хвилину не залишаєте свої робочі місця та допомагаєте рятувати пацієнтів.

Ваша відданість роботі вражає нас кожного дня. Без вас повноцінне функціонування медицини було б просто неможливим! Дякуємо вам, наші НЕЗЛАМНІ!

Міністр охорони здоров'я України
Віктор Ляшко

ВІТАЄМО!

Шановні спілчани, колеги!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди Вашого професійного свята – Міжнародного дня медичної сестри!

Усі ви – це втілення милосердя, людяності та добра.

Особливі вітання сьогодні для медсестер та медбратів, які тримають на своїх плечах медичний фронт!

Ми схилиємо голови у молитві за тих, хто віддав своє життя за Україну! Вони назавжди будуть жити у нашій пам'яті і наших серцях!

Своїм героїзмом та професійністю ви робите неоціненний внесок у нашу Перемогу!

Бажаємо Вам невичерпної енергії, доброго здоров'я та успіхів у благородній справі!

Нехай над нашою Україною завжди буде блакитне мирне небо!
З повагою

Голова Профспілки
Вікторія Коваль

Коли травнева злива шле привіт,
Коли окрилена весна буває,
Чудове свято відзначає світ:
День медсестри у почестях згадає.

Сестра – звучить так близько, до душі.
Без неї лікар – наче втратив крила.
Вона мов рівновага терезів,
Між болем сяє усмішкою мило.

Не завжди сил фізичних вистача,
Та меч в руках – її ласкаве слово,
Коли у серці рана запече,
Вона завжди віддасть своє готова.

Нехай у році днина не одна,
Сестру медичну привітає гідно,
Хай у душі всміхається весна
За її вдачу щирі і привітну.

Леся Квіт

Зі святом, дорогі

У календарі професійних свят 12 травня щороку позначається як Всесвітній день медичних сестер. І хоча віддаємо ми шану усім професіям, до Дня медсестри у людей особливе ставлення. Удень і вночі, без втоми і вагань, без зайвих слів і страху, з усмішкою, навіть коли на неї немає сил, біля лікарняного ліжка, в епідемічній зоні, під обстрілами на Сході – вони всюди, як янголи-охоронці, як професіонали, які рятуючи інших, не шкодують себе.

Медична сестра – це важлива та найбільш численна ланка серед працівників охорони здоров'я. Саме медсестра найбільше часу проводить з пацієнтами і саме від неї залежить процес одужання. В усьому світі це престижна та поважна професія.

Очевидно, саме тому цьому святу вже понад сто років: день медичної сестри відзначається з моменту об'єднання сестер милосердя з 141 країн. Цей день також один зі способів висловити подяку медичним сестрам за щоденну роботу та визнання на державному рівні.

Про історію становлення медсестринства на Львівщині читайте в інтерв'ю з Наталією ГАЛАПАЦ, позаштатним спеціалістом Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації з медсестринства, віце-президентом ГО «Львівська обласна асоціація медичних сестер».

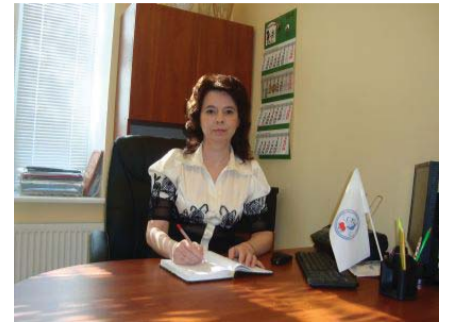
– Найбільше число медсестер в Фінляндії – на 100 000 осіб припадає 2162 медсестри. А на Гаїті на таку ж кількість мешканців є лише 5 спеціалістів. А як у нас із молодим медичним персоналом?

– Ми, звичайно, не Фінляндія. Ну – і не Гаїті. Медсестринство Львівщини має багату історію. У медичній галузі працює понад 17 384 молодших медичних і фармацевтичних спеціалістів, бакалаврів, магістрів, з них 13 465 – сестри медичні. Серед них – 2 випускниці Міжнародного інституту лідерства для медсестер згідно Програми розвитку лідерства у медсестринстві Американського альянсу охорони здоров'я. Сестер медичних бакалаврів – понад 650. Магістрів сестринської справи – понад 20, Магістрів із спеціальності «Публічне управління та адміністрування», «Менеджмент» – 10. Бакалаврів з інших спеціальностей – 95. Магістрів з інших спеціальностей – 11. Безпосереднє керівництво медсестринською службою ЗОЗ області здійснюють: сім заступників директора з медсестринства, два заступники медичного директора з медсестринства. Є 104 головних медичних сестер, а сестер медичних старших – акушерок, фельдшерів – 800, дві сестри координаторки.

У нас активно працює і громадська організація «Львівська обласна Асоціація медичних сестер». Президент Ірина Шевчук докладає чимало зусиль, щоб медсестринська справа розвивалася, йшла у ногу з часом. Діють 62 районних та міських осередків, Асоціація нараховує 9100 членів. До речі, має свою суспільно-громадську науково-практичну газету «Медсестра Галичини».

– Ви є головним позаштатним спеціалістом Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації з медсестринства, якими справами займаєтесь?

– Головним позаштатним спеціалістом з медсестринства

спільно з президентом та членами головної управи ЛОАМС проведено понад 200 робочих консультативних виїздів, якими охоплено всі ЗОЗ області, де проведено зустрічі з колективами медсестер, керівництвом ЗОЗ, обходи у відділеннях, обговорено проблемні питання та надано організаційно-методичну допомогу з організації роботи медсестринської служби.

Реалізовано Програму розвитку медсестринства України 2005-2010 рр. Проведено експеримент з впровадження Вітчизняної моделі медсестринського процесу та нових проектів медсестринської документації в практичну охорону здоров'я області.

За п'ять років експерименту у дослідженні прийняли участь 13 закладів охорони здоров'я. Листок медсестринського процесу заповнено на 782 пацієнти з різними діагнозами.

Підбивши підсумки, ми побачили такий результат: 782 пацієнти – 12252 ліжко-дні, медсестринських втручань – 410919. На одного пацієнта за 16,5 ліжко днів було 525 медсестринських втручань! На одного пацієнта в день – одна медсестра виконує 32 втручання!

Ми також проводили дослідження щодо навантаження сестер медичних, хронометраж витрат робочого часу медсестри за зміну (день, ніч), хронометраж високотехнологічних маніпуляцій. Завдяки цьому визначено дійсне навантаження, яке припадає на одну медичну сестру під час виконання нею різних високотехнологічних маніпуляцій. Досліджено медсестринську діяльність за вітчизняною моделлю медсестринського процесу із використанням нових форм медсестринської документації із врахуванням результатів хронометражу витрат робочого часу медсестри та хронометражу високотехнологічних маніпуляцій.

– Знаю, Асоціація акцент ставить і на навчання медичних сестер.

● Новини медсестринства

Українські медсестри та медбрата продовжують обмінюватися практичним досвідом із європейськими колегами

В межах ініціативи Міністра охорони здоров'я Міністерство охорони здоров'я України спільно з Центром розвитку медсестринства МОЗ України за підтримки ВООЗ провели чергову практичну конференцію – «Роль фахівців з медсестринства в психологічній допомозі пацієнтам».

У заході взяли участь 45 осіб з різних регіонів України. Це спеціалісти департаментів охорони здоров'я України та медичні сестри з різних медичних закладів. До учасників онлайн долучились фахівці медсестринської справи з Англії, Португалії та Чехії. Всі учасники заходу мали змогу обмінятися практичним досвідом та поглибити свої знання, аби надалі активно впроваджувати їх для надання якісної медичної допомоги пацієнтам.

МОЗ розширює можливості для отримання фахової допомоги людям, які потребують кваліфікованої психологічної допомоги. Завдяки спеціальним навчальним програмам ВООЗ, медики України можуть не лише оперативно надавати потрібну психологічну допомогу кожній людині, але також допомогти людям із важкими психічними розладами.

Під час конференції українські медсестри та брати з різних регіонів країни ділилися практичним досвідом роботи та запитами, які виникають в умовах навантаження на систему охорони здоров'я внаслідок збройної агресії росії. А міжнародні фахівці поділилися знаннями щодо міжнародних стандартів та досвіду застосування практичних психологічних кейсів в інших країнах світу.

Зокрема, серед майстер-класів були такі теми, як:

- важливі навички в період стресу;
- методики самопомоги від ВООЗ, «Психічне здоров'я «Роль медичних сестер у забезпеченні психічного здоров'я»;
- питання психічного здоров'я в роботі шкільної медсестри в Англії;
- медсестринський догляд в сфері психічного здоров'я на первинній ланці в Португалії;
- досвід Чеської Республіки в сфері психічного здоров'я.

Міністерство охорони здоров'я й надалі доклататиме максимум зусиль, аби забезпечити розширення повноважень, запровадити міжнародні стандарти та привернути ще більше уваги суспільства до такої важливої професії, як медсестра. Аби фахівці, які працюють в українських закладах охорони здоров'я, почували себе захищено на всіх рівнях.

Медсестрички!

– Звичайно. Ми проводимо обласні науково-практичні семінари, конференції. Серед найактуальніших: «Управління якістю роботи медсестринської служби закладів охорони здоров'я», «Правові та етико-деонтологічні аспекти в роботі медичних сестер закладів охорони здоров'я», «Реформування медсестринства – важливий крок до високої якості медичного обслуговування населення». Великого резонансу набули конференції з нагоди 10-ої річниці з дня створення Львівської обласної асоціації медичних сестер «Роль Асоціації медичних сестер у розвитку лідерства у медсестринстві» за участю представників Асоціації медсестер регіонів України, Польщі, Чехії, Словаччини, Німеччини. м. Львів. Проводили круглий стіл головних і старших медсестер дитячих установ Рівненської та Львівської областей «Розвиток і перспективи співпраці медсестринства Львівщини та Рівненщини» згідно Програми обміну досвідом в роботі медсестринської служби. Взяти участь у V З'їзді спеціалістів з соціальної медицини та організаторів охорони здоров'я України у м. Житомир, а також у міжнародній конференції з розвитку медсестринської справи «Медсестринство без кордонів», у м. Татранська Котліна, Словачія. Під гаслом «Невідкладна допомога в медсестринстві: випробування війною» пройшов II Осінній медсестринський форум у Львові та багато інших.

Реалізована сертифікована Навчально-освітня Програма для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення». Ми провели сотні семінарів, якими охоплено понад 16 тисяч сестер медичних.

– У рамках медсестринства ви також проводили і наукові дослідження.

– На нашому рахунку – Тимчасові стандарти роботи медичних сестер Львівської області; Збірник стандартів і технологій по інфекційній безпеці, інфекційному контролю для медичних сестер (фельдшерів, акушерок) лікувально-профілактичних установ Львівської області; Тимчасові стандарти роботи медичних сестер загальної практики сімейної медицини Львівської області; Методичні рекомендації «Оцінка якості прибирання та дезінфекції приміщень у ЛПЗ методом фізичного контролю», Методичні рекомендації «Організація контролю за якістю роботи молодших спеціалістів з медичною освітою та якості надання сестринського догляду у закладах охорони здоров'я Львівської області», Методичний посібник з організації роботи сестер медичних хірургічних відділень та кабінетів закладів охорони здоров'я Львівської області.

Ще один важливий проєкт, який впроваджений у нашій області спільно з Асоціацією медсестер України, Львівською обласною асоціацією медсестер та громадською організацією «Служба організації інфекційного контролю» – це Проєкт «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Згідно Всеукраїнського реєстру закладів, що отримали статус – 18 лікарень,

з них 9 районних лікарень, 129 обласних відділень, 1 поліклініка (3-я міська поліклініка) 43 приватних ЗОЗ (в т.ч. 2 лікарні). Розпочали участь в проєкті ще понад 20 відділень закладів охорони здоров'я Червонограда, Жовкви, Пустомит, Новояворівська, Дрогобича, Стебника та багато інших.

– Цікавим заходом є конкурси професійної майстерності.

– Цікавим і потрібним. Адже такий захід підвищує професійну майстерність. Отож за 20 років нашої роботи Асоціація провела 7 обласних конкурсів «Краща медсестра Львівщини», 3 онлайн конкурси «Майбутнє медсестринства в Україні» та «Лідери змінюють світ». Брали участь і у Всеукраїнських – «Ескулап професіонал», «Майбутнє медсестринства в Україні» та «Лідери змінюють світ».

– Медсестри завжди перші приходять на допомогу і у мирні, дні і на полі бою.

– Так. І це поле бою – постійне, на жаль. 400 наших молодших спеціалістів надавали допомогу потерпілим від аварії на Чорнобильській АЕС. У травні 1986 року, разом з колегами, була там і я. 56 медсестер надавали медичну допомогу пораненим на Євромайдані під час Революції Гідності. З 2020 року – 34, а нині – 22 – медсестри надавали і надають допомогу хворим з COVID-19. А 127 фхівців (сестри медичні, фельдшера, лаборанти та ін.) захищали Україну у лавах ЗСУ.

– Ви маєте ким пишатися!

– Багато з нас удостоєні високих державних нагород. Так, Матвіїв Марія, медична сестра Львівського обласного центру медицини катастроф із міста Буськ – учасниця Революції Гідності – нагороджена Орденем «За мужність», Савчак Мирослава, переможець 2017 року у номінації «Кращий медик», нагороджена Орденем Святого Пантелеймона; Державною нагородою Медаллю «Захиснику Вітчизни», а у 2020 році – Орденем Святого Пантелеймона нагороджений Ігор Голод – старший фельдшер станції ЕМД Самбір» Львівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. Сестра Севастіяна Карвацька – голова Комісії УГКЦ у справах душпастирства

охорони здоров'я, переможець 2021 року у номінації «Взірець служіння суспільству» нагороджена Орденем Святого Пантелеймона. Та усіх і не перерахуєш!

– Ми бажаємо вам: «Так тримати!» і щиро вітаємо зі святом!

– Від всіх медичних сестер Львівщини ми шлемо низький уклін та велику подяку за можливість жити і працювати воїнам Збройних Сил України.

Незламні

Проєкт, який реалізовує у Львові – це взірець для наслідування всюди» – так сказав міністр охорони здоров'я Франції під час огляду реабілітаційного центру НЕЗЛАМНІ

Французький міністр охорони здоров'я Франсуа Браун відвідав сьогодні пацієнтів реабілітаційного центру НЕЗЛАМНІ (UNBROKEN), а також оглянув новий корпус, який запрацював на початку тижня у Львові. Як лікар швидкої допомоги та політик, був приємно враженим облаштуванням корпусу з врахуванням усіх сучасних технологій.

Франсуа Браун також запевнив у підтримці України на фронті, в лікуванні поранених та на шляху до Європейського Союзу.

«Те, що я побачив у Львові, та те, що я побачив у цій лікарні – це вражає. Проєкт, який реалізований за підтримки мерії Львова, пана Садового – це взірець для наслідування всюди. Рівень дуже високий. Я це щиро кажу як спеціаліст. Ми тут побачили технології, які не побачив в інших країнах світу.

Я спілкувався з пацієнтами, бачив їхні посмішки і це справляє гарне враження, попри те, що йдеться про жертв війни. Я не знаходжу слів, щоб охарактеризувати цю агресію з боку росії, яка досі триває. Наслідки цієї війни важко передбачити. Та мене вражає мобілізація з боку вашої країни, з боку Львова, який докладає всіх зусиль, щоб прийти на допомогу тим Героям, які захищають країну, і повернути їх до нормального життя.

Франція буде й надалі стояти пліч-о-пліч з Україною і допомагати їй: і на фронті, і в лікуванні поранених, і на шляху до Європейського Союзу. Будемо пропонувати наших спеціалістів, наші компетенції, щоб поділитися своїм досвідом, супроводжувати і допомагати», – наголосив Франсуа Браун, міністр охорони здоров'я та профілактики Франції.

Нагадаємо, 11 квітня, у Львові запрацював сучасний корпус реабілітації у Національному центрі НЕЗЛАМНІ. Це 7 поверхів із найсучаснішим обладнанням для лікування, реабілітації та відновлення, де щороку отримувати допомогу зможуть 10 тисяч українців. Тут встановили сучасне обладнання: роботизовану систему ходьби, екзоскелети, роборукавички, які допомагають рухати рукою, тощо. Також тут є реабілітаційні зали зі сталевими підйомниками, аби прикуті до ліжка пацієнти могли переміститися до басейну чи реабілітаційної кімнати. Невдовзі запрацює і басейн, адже реабілітація у воді – невід'ємна складова відновлення. Також у корпусі є ерготерапевтична квартира з кухнею, де пацієнтів вчитимуть про себе дбати у максимально домашніх умовах. Ерготерапевти допомагатимуть знову тримати в руках зубну щітку чи олівець. Також тут є кімната з імітацією магазину, де пацієнти зможуть тренуватися робити покупки на протезах.

***

Команда американських пластичних хірургів міжнародної медичної місії Face to Face Face to Face (проєкт американських пластичних та реконструктивних хірургів обличчя, в межах якого надаються безкоштовні операції військовим та цивільним жертвам війни) провела унікальну операцію для відновлення обличчя з використанням кісток з ніг та з рук. За 7 днів було зроблено 26 операцій різної складності.

Одна така операція займає близько 15 годин і допомагає не тільки відновити обличчя, а й повернути можливість нормально харчуватися та говорити. Ці надскладні операції були проведені спільно з львівськими медиками, щоб після подібних місій львівські хірурги могли робити їх самостійно.

У межах місії Face to Face, команда задонатила лікарні устаткування для стерилізації і операцій, хірургічні інструменти та розхідні матеріали.

У ході зустрічі міський голова Львова Андрій Садовий презентував американським пластичним хірургам проєкт людяності НЕЗЛАМНІ.

● 3 історії

Як з'явилося свято?

Відзначати день медсестри почали з моменту започаткування Міжнародної ради медичних сестер. Проте офіційно святкувати його 12 травня вирішили у 1974 році, у день народження Флоренс Найтінгейл – однієї із засновниць служби сестер милосердя (Найтінгейл народилася 12 травня 1820 року).

Міжнародний день медсестри – знак шанування Флоренс Найтінгейл. Поранені англійські солдати лагідно називали її леді з лампою.

Жінка народилася у багатій та знатній родині, але обрала шлях служіння хворим. Вивчивши основи догляду за хворими, вона почала працювати сестрою милосердя у лондонській клініці.

З початком Кримської війни Флоренс разом із 38 однодумцями працювала у найбільшому військовому польовому шпиталі, де доглядала за пораненими англійськими солдатами.

Жінка стала новатором, адже саме їй прийшло на думку виварювати бинти, щоби повторно їх використовувати уже чистими, прибирати в палатах, мити поранених, поповнювати їхній раціон поживними та корисними стравами.

Також медсестра наполягла на потребі кухонь і пралень (а згодом – системи вентиляції та каналізації) у шпиталях, почала збирати статистичні дані й розмежовувати хворих по палатах – для зменшення зараженості.

Старання та нові ідеї Флоренс не минули марно, адже зовсім скоро смертність у шпиталі знизилась майже у 20 разів.

Найтінгейл померла у віці 90 років у Канаді. На її честь Ліга Міжнародного Червоного Хреста і Червоного Півмісяця заснувала медаль імені Флоренс Найтінгейл – найвідомішу нагороду для сестер милосердя у світі, яка вручається кожні два роки.

За всю історію медаль отримали понад 1 500 медсестер, серед них понад 20 українок.

До речі, під час Кримської війни медсестринська служба почала швидко розвиватись і в Україні. Цьому активно сприяв видатний хірург М. І. Пирогов. Він та його колеги-хірурги навчали дівчат та жінок основам догляду за пораненими. Саме Пирогов почав ділити усіх медсестер на категорії, залежно від того, яку роботу вони виконували.

Першою медсестрою в Україні вважають Дарію Севастопольську. На жаль, справжнє прізвище дівчини історія не зберегла. Відомо про неї лише те, що вона надавала медичну допомогу пораненим бійцям у Севастополі, за що й отримала прізвище.

● Всесвітня акція

1 мільйон дерев життя**Медики Львівщина доєдналися до всесвітньої акції садіння лісу**

Львівщина долучилася до глобального екологічного проєкту «Greening of the Planet», який стартував 22 квітня. В межах проєкту планують висадити 1 мільйон дерев життя. Метою Акції є об'єднання світу навколо теми еко-відновлення України та всієї планети, підтримка морального духу українців та збір коштів на розвідувальні дрони для ЗСУ.

Гуртом дерева садили заступник голови Львівської обласної ради Юрій Холод, керівництво ОВА, депутати облради, колективи комунальних установ, лісівники, волонтери, діти. На Жовківщині висадили 3 тисячі саджанців дуба, сосни і модрина.

«Цього року, попри війну, ми були однією зі 40-а українських локацій, які в десяти областях України садили ліс, і також – однією з 30-и країн, які провели подібні екоакції до Дня Землі та на знак підтримки України.

Адже російські окупанти нищать не тільки наші міста та села, не тільки вбивають і калічать, вони ще й руйнують цілі екосистеми у прифронтових областях.

«Наша природа – це не тільки «легені планети». Ліси тепер – це бліндажі, це фортифікації, це опалення і навіть муляжі... Ліси колись воювали на боці УПА і ліси тепер воюють на боці України.

І тому наш обов'язок, де це можливо, відновлювати, берегти і любити ліс», – зазначив Юрій Холод.

Протягом еко-ініціативи відбувся також благодійний збір коштів на розвідувальні дрони в рамках нового проєкту ініційованого Міжнародним штабом допомоги українцям та БФ «Dignitas» «1000 дронів для України». Ініціатива має на меті забезпечити необхідну допомогу Збройним Силам України.

Громадська організація «Добро.Дій», Західне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства, Карпатський лісовий офіс ДСГП «Ліси України» за підтримки Львівської обласної військової адміністрації та ініціативи Благодійної організації «БФ «Озеленення України» організували проведення заходів садіння лісу на локаціях філій ДСГП «Ліси України» на Львівщині, а саме «Бродівське ЛГ», «Дрогобицьке ЛГ», «Золочівське ЛГ», «Львівське ЛГ», «Рава-Руське ЛГ», «Радехівське ЛМГ», «Самбірське ЛГ», «Сколівське ЛГ», «Славське ЛГ», «Стрийське ЛГ».

Дерево життя від медоб'єднання

На проспекті Свободи у Львові з'явилося перше дерево від Першого медичного об'єднання Львова!

Загалом – 36 саджанців кленів висадили екоактивісти у центрі нашого міста! Тепер молоді красені-клені не лише прикрашатимуть, а наповнюватимуть киснем серце Львова.

Усі ці дерева висаджені в межах екоініціативи «1 мільйон дерев життя». Лікарі вдячні організаторам та всім причетним до проєкту!

Буде ліс від перинатального центру!

Із завзяттям садили ліс і медичні працівники Львівського перинатального центру. Гектар молодого лісу у Любелському лісництві тепер називатиметься «Зеленим перинатальним світом».

Лікарі тішаться, що з відомої приказки про три справи, які упродовж життя має зробити людина, на їхньому рахунку уже дві.

Що до першого пункту, то щодня професійно допомагають народжувати, а щодо «посадити дерево», то також пункт виконано на всі сто відсотків.

Медики вдячні директору філії Львівського Лісового Господарства ДП «Ліси України» Антону Косовському за плідну спільну працю.

● День матері

Матусю, зі святом!

День матері – це одне з найзворушливіших свят, тому що кожен з нас з дитинства і до своїх останніх днів несе в своїй душі єдиний і неповторний образ – образ своєї мами, яка все зрозуміє, простить, завжди пожаліє і буде самовіддано любити незважаючи ні на що.

Щастя й краса материнства в усі століття оспівувалися кращими художниками і поетами. І не випадково – від того, наскільки шанована в державі жінка, яка виховує дітей, можна визначити ступінь культури й благополуччя суспільства. Щасливі діти ростуть в дружній родині й під опікою щасливої матері.

В цей день ми від усієї душі вітаємо дорогих мам з їх святом. Хай світлом і добром відгукується в душах дітей ваші нескінченні турботи, терпіння, любов і відданість.

● 28 квітня – Всесвітній день охорони праці 2023!

Безпечність – основний принцип на роботі

Цінність результатів будь-якої трудової діяльності не може бути вище цінності здоров'я та життя працівника.

За оцінками Міжнародної організації праці щорічно відбувається понад 270 мільйонів нещасних випадків на виробництві, які ведуть до відсутності на робочому місці протягом більше 3 днів, і від близько 160 мільйонів випадків хвороб без смертельного результату. Кожен день в світі вмирають в результаті нещасних випадків і захворюваності на виробництві близько 5000 осіб, в рік – від 2 до 2,3 мільйона осіб.

Для запобігання нещасним випадкам на виробництві існують цілі інженерні системи з техніки безпеки. З урахуванням специфіки того чи іншого робочого процесу розробляються відповідні інструкції, приписи, правила з техніки безпеки, вводиться систематичний інструктаж працівників і всього персоналу, вводиться в штат інженер по техніці безпеки, а якщо це не є можливим, то його функції бере на себе або дублює начальник підрозділу, зміни, майстер або бригадир. На жаль, це різко знижує якість контролю за дотриманням техніки безпеки. Але навіть це не може повністю запобігти так званому «людському фактору». Статистика чітко показує, що найбільш часті випадки травматизму на виробництві відбуваються саме, коли знижується увага працівника. Це як правило відбувається наприкінці робочого дня, в кінці робочого тижня, рідше перед обідньою перервою. На жаль, через недбалість виконавця робіт, правила техніки безпеки, часто пишуться ціною здоров'я та життя працівників.

Всесвітній день охорони праці ще раз нагадує – дотримуйтесь правил з техніки безпеки!

ВІТАЄМО!

Львівські лікарі-чемпіони з футболу серед медиків, підтвердили свій статус ще й у футбольному залі, здобувши золото!

22-23 квітня 2023 року у Черкасах відбувся ІХ Чемпіонат України з футзалу серед лікарів, у якому змагалось 21 команда з 18 регіонів України. Команда з Львівщини отримала перемогу над киянами, у серії післяматчевих пенальті! На третьому місці – харків'яни.

ВІТАЄМО!

За результатами рейтингу 2023 року найвищий індекс Гірша серед українських закладів вищої освіти має Київський національний університет ім. Шевченка. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького із індексом Гірша 60 увійшов у першу десятку – займає 9 місце серед 204 індексованих закладів вищої освіти України. Разом з тим Університет став першим серед медичних вишів та поліпшив свій минулорічний показник на 4 пункти.

За інформацією сайту **Osvita.UA**
Відділ комунікації і промоції ЛНМУ ім. Данила Галицького

ДЯКУЄМО!

Львівська обласна організація професійної спілки працівників охорони здоров'я України спільно з Департаментом охорони здоров'я Львівської ОВА провели семінар для працівників закладів охорони здоров'я області на тему "Оплата праці у медичному КНП-2023! Новація для медичних, фармацевтичних працівників і фахівців з реабілітації!"

Медики вдячні організаторам та спікеру Тимурі Алієву за змістовне навчання.

СПІВЧУВАЄМО!**Герої не вмирають!**

Медична спільнота Львівщини сумує, втративши своїх колег, котрі віддали життя за нашу свободу.

Захищаючи Україну, 1 травня загинув лікар акушер-гінеколог акушерсько-гінекологічного відділення КНП «Пустомитівська лікарня», капітан медичної служби

Тарас Миколайович БАРАН.

Він отримав несумісні з життям поранення, ймовірно, внаслідок влучання ПТУР в машину медслужби.

Йому було 37 років.

З 24.02.2022 р Тарас Миколайович був бійцем Стрілецького Батальйону ДУК Правий Сектор. Брав безпосередню участь у виконанні завдань із захисту суверенітету та територіальної цілісності України в Маріїнському районі Донецької області. Капітан запасу Баран Т.М. в останньому часі був фельдшером медичного пункту загону спеціального призначення.

Важка втрата для всіх нас. Глибоким шрамом вона вривається в душу. Розділяємо біль та сумуємо разом з рідними полеглого Героя. Герою, вічна слава і вдячність!

Герої не вмирають, вони назавжди залишаються в наших серцях!

***

Колектив Львівського обласного інформаційно-аналітичного центру медичної статистики з глибоким сумом сповіщає, що на фронті загинув воїн – провідний економіст Центру

Юрій Євгенович ПИРІЖОК.

Юрій Євгенович закінчив ЛНУ ім. Івана Франка у 2010 році за спеціальністю економічна кібернетика. З 2005 року працював у Центрі медичної статистики. З першого дня повномасштабного вторгнення росії в Україну пішов добровольцем у Збройні Сили України.

Висловлюємо щирі співчуття рідним та близьким. Схиляємо голови у пошані до виконаного обов'язку і бережемо в серцях світлу пам'ять про нашого колегу.

Слава українському воїну, який захищав Батьківщину та кожного з нас! Хай Господь дарує Царство Небесне та вічний спокій його душі!

